UNIT 16 | BAHASA MELAYU TINGKATAN 1 | SESI 2026

Dunia Baharu Tani

Nota, contoh dan 40 objektif

Jelaskan perubahan dalam kebun rekaan secara kritis, lafazkan pantun dan hasilkan perenggan isi serta kesimpulan. Bezakan bentuk dengan maksud puisi, kemudian bina frasa nama yang tepat.

Nama: _____ Kelas: _____

Tarikh: _____

Skop unit buku teks KPM hlm. 91-95 | KSSM

Latihan asli, bukan soalan rasmi atau ramalan peperiksaan. Tahap soalan dan markah ialah panduan latihan kendiri.

Laluan memahami dan menggunakan bahasa

Fahami Baris manakah yang perlu diberi penekanan bagi menyampaikan mesej pantun?	**Susun** Perenggan isi dan kesimpulan
Ungkap Bentuk dan maksud pantun	**Semak** Frasa nama

Baca bahan, susun idea, gunakan bahasa dan semak jawapan mengikut kehendak tugas.

Nota dan contoh berlangkah

16.1 Menjelaskan isu secara kritis

Skop unit buku teks KPM hlm. 91-95 | Rujukan 1.8.1

Penjelasan yang kritis menilai sesuatu perkara berdasarkan maklumat dan alasan. Sebut manfaat serta batasan yang benar-benar terdapat dalam situasi. Bezakan fakta petikan daripada andaian sendiri. Apabila membincangkan buku rekod digital, nilai cara penggunaannya dan kelengkapan catatan. Perkataan baharu atau moden sahaja tidak membuktikan bahawa sesuatu cadangan pasti berjaya.

• Mulakan dengan isu yang hendak dijelaskan.

• Petik bukti khusus, seperti catatan yang tidak lengkap.

• Hubungkan masalah dengan langkah pembaikan yang sesuai.

• Akhiri dengan kesimpulan yang seimbang dan jelas.

Contoh berlangkah: Jelaskan sama ada rekod digital wajar diteruskan dalam situasi.

1. Nyatakan kemudahan memasukkan catatan selepas aktiviti.

2. Akui masalah catatan yang tidak lengkap.

3. Sokong penggunaan dengan syarat ruang wajib dan salinan rujukan.

Jawapan: Rekod digital boleh diteruskan, tetapi ruang tarikh, tugas dan pemerhatian perlu dilengkapkan. Salinan bercetak membantu rujukan apabila peranti tidak dapat digunakan.

Elak silap: Jangan membuat dakwaan "semua alat digital sentiasa lebih baik" tanpa bukti.

Cuba: Apakah bukti bahawa sistem baharu masih memerlukan pembaikan?

Beberapa catatan tidak lengkap.

16.2 Melafazkan pantun

Skop unit buku teks KPM hlm. 91-95 | Rujukan 2.1.2, 2.3.1

Pantun perlu dilafazkan dengan sebutan yang jelas dan intonasi yang sesuai dengan maksud. Kenal pasti hujung baris dan tanda baca untuk merancang jeda. Dalam pantun empat kerat latihan ini, dua baris awal ialah pembayang, manakala dua baris akhir membawa maksud. Lafazkan kepada rakan; aktiviti bertulis tidak menggantikan latihan suara.

• Baca keseluruhan pantun untuk memahami mesej terlebih dahulu.

• Kekalkan sebutan penuh walaupun menjaga irama.

• Jeda mengikut baris dan maksud, bukan secara berlebihan.

• Ulang lafaz dengan maklum balas tentang kejelasan dan nada.

Contoh berlangkah: Teks latihan asli: pantun
Burung merpati hinggap di titi,
Terbang rendah menuju laman;
Rekod disemak sepenuh hati,
Tugas tersusun jadi pedoman.
Lafazkan pantun dengan kuat. Berikan penekanan yang sesuai pada dua baris maksud.

1. Fahami maksud menyemak rekod dengan bersungguh-sungguh.

2. Sebut frasa sepenuh hati dengan jelas.

3. Jeda ringkas selepas hati sebelum menyambung baris akhir.

Jawapan: Rekod disemak sepenuh hati, / Tugas tersusun jadi pedoman. Tanda garis miring menandakan jeda latihan, bukan perkataan yang dibaca.

Elak silap: Jangan mengubah sebutan perkataan semata-mata untuk memaksa rima.

Cuba: Baris manakah yang perlu diberi penekanan bagi menyampaikan mesej pantun?

Dua baris maksud, khususnya tentang menyemak rekod dan tugas tersusun.

16.3 Perenggan isi dan kesimpulan

Skop unit buku teks KPM hlm. 91-95 | Rujukan 3.4.3

Perenggan isi mengembangkan satu perkara utama dengan huraian dan contoh yang berkaitan. Ayat-ayatnya perlu saling berhubung. Kesimpulan pula merumuskan hasil perbincangan tanpa memperkenalkan isu besar yang baharu. Untuk penulisan tentang rekod kebun, jelaskan mengapa catatan perlu lengkap dan cara memastikan maklumat mudah dirujuk oleh ahli.

• Ayat isi menyatakan perkara utama perenggan.

• Ayat huraian menjelaskan sebab atau cara.

• Contoh menjadikan huraian lebih khusus.

• Kesimpulan mengikat semula mesej keseluruhan penulisan.

Contoh berlangkah: Kembangkan isi "Rekod kebun perlu lengkap".

1. Nyatakan isi dengan jelas.

2. Huraikan tujuan kelengkapan rekod.

3. Berikan contoh ruang yang wajib diisi.

Jawapan: Rekod kebun perlu lengkap supaya ahli memahami kerja yang telah dilakukan. Setiap catatan hendaklah mengandungi tarikh, tugas dan pemerhatian. Maklumat ini memudahkan ahli seterusnya menyambung tugas tanpa meneka.

Elak silap: Jangan menghimpunkan beberapa isi yang tidak berkaitan dalam satu perenggan pendek.

Cuba: Apakah contoh yang sesuai bagi isi rekod perlu lengkap?

Catatan mengandungi tarikh, tugas dan pemerhatian.

16.4 Bentuk dan maksud pantun

Skop unit buku teks KPM hlm. 91-95 | Rujukan 4.1.2

Bentuk puisi merujuk ciri seperti bilangan rangkap, baris dan pola rima. Maksud pula ialah mesej yang disampaikan. Pantun latihan ini mempunyai satu rangkap empat baris dengan rima a-b-a-b. Dua baris awal menjadi pembayang. Dua baris akhir mengingatkan pembaca supaya menyemak rekod dengan teliti agar tugas dapat dilakukan secara teratur.

• Bezakan bentuk luaran dengan isi atau mesej puisi.

• Padankan bunyi akhir titi dengan hati dan laman dengan pedoman.

• Pembayang membina gambaran, bukan terus menyatakan nasihat utama.

• Huraikan maksud dengan ayat sendiri tanpa menukar mesej.

Contoh berlangkah: Teks latihan asli: pantun
Burung merpati hinggap di titi,
Terbang rendah menuju laman;
Rekod disemak sepenuh hati,
Tugas tersusun jadi pedoman.
Bezakan satu ciri bentuk dengan satu maksud pantun.

1. Kira jumlah baris dalam rangkap.

2. Kenal pasti nasihat dalam baris ketiga dan keempat.

3. Tulis kedua-dua jawapan dengan label yang jelas.

Jawapan: Bentuk: satu rangkap terdiri daripada empat baris. Maksud: rekod yang disemak dengan teliti membantu pelaksanaan tugas secara tersusun.

Elak silap: Bilangan baris ialah bentuk, bukan tema atau maksud pantun.

Cuba: Apakah maksud "jadi pedoman" dalam pantun?

Menjadi panduan untuk menjalankan tugas.

16.5 Frasa nama

Skop unit buku teks KPM hlm. 91-95 | Rujukan 5.4.1

Frasa nama mempunyai kata nama sebagai inti. Frasa itu boleh terdiri daripada satu perkataan atau diperluas dengan penerang. Dalam frasa buku rekod digital, buku ialah inti dan unsur selepasnya menerangkan jenis buku. Susunan unsur perlu sesuai dengan maksud. Frasa nama boleh menjadi subjek atau bahagian predikat dalam ayat.

• Inti ialah unsur utama yang dinamakan.

• Penerang memberikan maklumat tambahan seperti jenis atau pemilik.

• Buku rekod kelab menamakan buku yang berkaitan dengan rekod kelab.

• Bezakan frasa nama dengan frasa kerja seperti menyemak rekod.

Contoh berlangkah: Kenal pasti frasa nama yang menjadi subjek dalam "Ketua kumpulan itu menyemak rekod."

1. Cari bahagian yang menamakan orang.

2. Tentukan kata nama inti.

3. Bezakan bahagian itu daripada perbuatan menyemak.

Jawapan: Frasa nama ialah ketua kumpulan itu. Intinya ketua, manakala kumpulan dan itu menerangkan ketua yang dimaksudkan.

Elak silap: Jangan menganggap semua rangkai kata ialah frasa nama.

Cuba: Apakah inti dalam frasa "kebun sekolah itu"?

Kebun.

Latihan objektif

Pilih satu jawapan terbaik, A, B, C atau D. Setiap soalan membawa 1 markah latihan.

Markah saya: _____ / 40

01. Apakah perubahan yang dicuba oleh kelab?

Teks latihan asli:
Kelab Tani mencuba buku rekod digital di kebun sekolah. Sebelum ini, catatan disimpan dalam buku yang sering tertinggal di bilik kelab. Melalui rekod baharu, ahli bertugas boleh memasukkan pemerhatian selepas aktiviti. Walau bagaimanapun, guru mendapati beberapa catatan tidak lengkap. Beliau menyediakan ruang tarikh, tugas dan pemerhatian yang mesti diisi. Kelab masih menyimpan salinan bercetak untuk rujukan apabila peranti tidak dapat digunakan. Ahli menilai percubaan itu berdasarkan kelengkapan rekod, bukan semata-mata kerana alatnya baharu.

A. Penggantian semua ahli kelab.

B. Penghapusan semua catatan kebun.

C. Penggunaan buku rekod digital.

D. Penutupan kebun sekolah.

B16Q01 | Asas | 16.2

02. Apakah masalah buku rekod sebelumnya?

Teks latihan asli:
Kelab Tani mencuba buku rekod digital di kebun sekolah. Sebelum ini, catatan disimpan dalam buku yang sering tertinggal di bilik kelab. Melalui rekod baharu, ahli bertugas boleh memasukkan pemerhatian selepas aktiviti. Walau bagaimanapun, guru mendapati beberapa catatan tidak lengkap. Beliau menyediakan ruang tarikh, tugas dan pemerhatian yang mesti diisi. Kelab masih menyimpan salinan bercetak untuk rujukan apabila peranti tidak dapat digunakan. Ahli menilai percubaan itu berdasarkan kelengkapan rekod, bukan semata-mata kerana alatnya baharu.

A. Buku hanya boleh dibaca oleh guru.

B. Buku sering tertinggal di bilik kelab.

C. Buku sentiasa basah selepas hujan.

D. Buku langsung tidak mempunyai halaman.

B16Q02 | Asas | 16.2

03. Bilakah ahli boleh memasukkan pemerhatian melalui rekod baharu?

Teks latihan asli:
Kelab Tani mencuba buku rekod digital di kebun sekolah. Sebelum ini, catatan disimpan dalam buku yang sering tertinggal di bilik kelab. Melalui rekod baharu, ahli bertugas boleh memasukkan pemerhatian selepas aktiviti. Walau bagaimanapun, guru mendapati beberapa catatan tidak lengkap. Beliau menyediakan ruang tarikh, tugas dan pemerhatian yang mesti diisi. Kelab masih menyimpan salinan bercetak untuk rujukan apabila peranti tidak dapat digunakan. Ahli menilai percubaan itu berdasarkan kelengkapan rekod, bukan semata-mata kerana alatnya baharu.

A. Hanya pada akhir tahun.

B. Hanya selepas pertandingan.

C. Selepas aktiviti.

D. Sebelum kebun diwujudkan.

B16Q03 | Asas | 16.2

04. Apakah kelemahan yang ditemukan oleh guru?

Teks latihan asli:
Kelab Tani mencuba buku rekod digital di kebun sekolah. Sebelum ini, catatan disimpan dalam buku yang sering tertinggal di bilik kelab. Melalui rekod baharu, ahli bertugas boleh memasukkan pemerhatian selepas aktiviti. Walau bagaimanapun, guru mendapati beberapa catatan tidak lengkap. Beliau menyediakan ruang tarikh, tugas dan pemerhatian yang mesti diisi. Kelab masih menyimpan salinan bercetak untuk rujukan apabila peranti tidak dapat digunakan. Ahli menilai percubaan itu berdasarkan kelengkapan rekod, bukan semata-mata kerana alatnya baharu.

A. Salinan bercetak mengandungi cerita rekaan.

B. Tiada ahli mahu bekerja di kebun.

C. Semua catatan telah dipadam.

D. Beberapa catatan tidak lengkap.

B16Q04 | Asas | 16.2

05. Apakah tiga ruang yang disediakan oleh guru?

Teks latihan asli:
Kelab Tani mencuba buku rekod digital di kebun sekolah. Sebelum ini, catatan disimpan dalam buku yang sering tertinggal di bilik kelab. Melalui rekod baharu, ahli bertugas boleh memasukkan pemerhatian selepas aktiviti. Walau bagaimanapun, guru mendapati beberapa catatan tidak lengkap. Beliau menyediakan ruang tarikh, tugas dan pemerhatian yang mesti diisi. Kelab masih menyimpan salinan bercetak untuk rujukan apabila peranti tidak dapat digunakan. Ahli menilai percubaan itu berdasarkan kelengkapan rekod, bukan semata-mata kerana alatnya baharu.

A. Nama tetamu, cuaca dan markah sukan.

B. Tarikh, tugas dan pemerhatian.

C. Nama pokok, warna baju dan hadiah.

D. Harga, saiz kasut dan alamat.

B16Q05 | Faham | 16.2

06. Mengapakah salinan bercetak masih disimpan?

Teks latihan asli:
Kelab Tani mencuba buku rekod digital di kebun sekolah. Sebelum ini, catatan disimpan dalam buku yang sering tertinggal di bilik kelab. Melalui rekod baharu, ahli bertugas boleh memasukkan pemerhatian selepas aktiviti. Walau bagaimanapun, guru mendapati beberapa catatan tidak lengkap. Beliau menyediakan ruang tarikh, tugas dan pemerhatian yang mesti diisi. Kelab masih menyimpan salinan bercetak untuk rujukan apabila peranti tidak dapat digunakan. Ahli menilai percubaan itu berdasarkan kelengkapan rekod, bukan semata-mata kerana alatnya baharu.

A. Sebagai bahan pertandingan melukis.

B. Sebagai rujukan apabila peranti tidak dapat digunakan.

C. Untuk menggantikan semua tugas kebun.

D. Untuk memadam rekod digital setiap hari.

B16Q06 | Faham | 16.2

07. Apakah asas penilaian percubaan?

Teks latihan asli:
Kelab Tani mencuba buku rekod digital di kebun sekolah. Sebelum ini, catatan disimpan dalam buku yang sering tertinggal di bilik kelab. Melalui rekod baharu, ahli bertugas boleh memasukkan pemerhatian selepas aktiviti. Walau bagaimanapun, guru mendapati beberapa catatan tidak lengkap. Beliau menyediakan ruang tarikh, tugas dan pemerhatian yang mesti diisi. Kelab masih menyimpan salinan bercetak untuk rujukan apabila peranti tidak dapat digunakan. Ahli menilai percubaan itu berdasarkan kelengkapan rekod, bukan semata-mata kerana alatnya baharu.

A. Warna peranti.

B. Bilangan pujian kepada alat baharu.

C. Kelengkapan rekod.

D. Umur buku lama.

B16Q07 | Faham | 16.2

08. Tafsiran manakah paling munasabah?

Teks latihan asli:
Kelab Tani mencuba buku rekod digital di kebun sekolah. Sebelum ini, catatan disimpan dalam buku yang sering tertinggal di bilik kelab. Melalui rekod baharu, ahli bertugas boleh memasukkan pemerhatian selepas aktiviti. Walau bagaimanapun, guru mendapati beberapa catatan tidak lengkap. Beliau menyediakan ruang tarikh, tugas dan pemerhatian yang mesti diisi. Kelab masih menyimpan salinan bercetak untuk rujukan apabila peranti tidak dapat digunakan. Ahli menilai percubaan itu berdasarkan kelengkapan rekod, bukan semata-mata kerana alatnya baharu.

A. Rekod digital pasti lengkap tanpa semakan.

B. Buku lama langsung tidak berguna sebagai rujukan.

C. Semua catatan perlu dibuat tanpa tarikh.

D. Alat baharu masih memerlukan cara penggunaan yang teliti.

B16Q08 | Faham | 16.2

09. Apakah inti dalam frasa nama "buku rekod digital"?

A. buku rekod digital itu

B. buku

C. rekod

D. digital

B16Q09 | Asas | 16.5

10. Pilih frasa nama.

A. sangat teliti

B. ketua kumpulan

C. menyemak rekod

D. di tepi kebun

B16Q10 | Aplikasi | 16.5

11. Apakah penerang dalam frasa "kebun sekolah"?

A. sekolah

B. kebun

C. di sekolah

D. berkebun

B16Q11 | Faham | 16.5

12. Frasa manakah sesuai melengkapkan "___ itu menyemak catatan"?

A. Di dalam fail

B. Sangat lengkap

C. Dengan berhati-hati

D. Ketua kelab

B16Q12 | Asas | 16.5

13. Pilih susunan frasa nama yang tepat untuk buku milik Hana.

A. buku Hana

B. Hana buku

C. buku miliknya Hana itu semua

D. milik buku kepada di Hana

B16Q13 | Aplikasi | 16.5

14. Dalam "Salinan bercetak itu disimpan", apakah frasa nama subjek?

A. Salinan bercetak itu

B. disimpan

C. bercetak itu disimpan

D. itu disimpan

B16Q14 | Asas | 16.5

15. Apakah inti dalam "dua orang ahli baharu"?

A. baharu

B. ahli

C. dua

D. orang

B16Q15 | Faham | 16.5

16. Pilih frasa nama yang merujuk tempat.

A. sedang mencatat

B. ke arah kebun

C. agak lengkap

D. bilik kelab

B16Q16 | Asas | 16.5

17. Ayat manakah menggunakan frasa nama "rekod tugas" dengan tepat?

A. Rekod tugas itu disemak setiap minggu.

B. Mereka rekod tugas dengan cepat berjalan.

C. Ahli di rekod tugas menyiram.

D. Kebun itu sangat rekod tugas.

B16Q17 | Aplikasi | 16.5

18. Apakah perbezaan "catatan ahli" dengan "mencatat tugas"?

A. Yang pertama frasa nama; yang kedua frasa kerja.

B. Kedua-duanya nama khas.

C. Kedua-duanya frasa adjektif.

D. Yang pertama frasa sendi; yang kedua frasa nama.

B16Q18 | Aplikasi | 16.5

19. Lengkapkan frasa nama "buku rekod ___" untuk menunjukkan bahawa buku itu dimiliki oleh sebuah kelab.

A. menyemak

B. sangat

C. daripada dengan

D. Kelab Tani

B16Q19 | Faham | 16.5

20. Pilih ayat yang menjadikan "ketua kumpulan" sebagai predikat frasa nama.

A. Ketua kumpulan menyemak buku.

B. Ketua kumpulan di kebun.

C. Hana ketua kumpulan.

D. Ketua kumpulan sangat teliti.

B16Q20 | Faham | 16.5

21. Berapakah baris dalam rangkap pantun?

Teks latihan asli: pantun
Burung merpati hinggap di titi,
Terbang rendah menuju laman;
Rekod disemak sepenuh hati,
Tugas tersusun jadi pedoman.

A. Dua.

B. Enam.

C. Empat.

D. Tiga.

B16Q21 | Asas | 16.4

22. Apakah pola rima akhir pantun?

Teks latihan asli: pantun
Burung merpati hinggap di titi,
Terbang rendah menuju laman;
Rekod disemak sepenuh hati,
Tugas tersusun jadi pedoman.

A. a-b-b-a.

B. a-a-a-a.

C. a-b-a-b.

D. a-a-b-b.

B16Q22 | Asas | 16.4

23. Baris manakah merupakan pembayang?

Teks latihan asli: pantun
Burung merpati hinggap di titi,
Terbang rendah menuju laman;
Rekod disemak sepenuh hati,
Tugas tersusun jadi pedoman.

A. Dua baris pertama.

B. Dua baris terakhir.

C. Semua baris tanpa perbezaan.

D. Baris pertama dan terakhir.

B16Q23 | Faham | 16.4

24. Apakah maksud utama dua baris akhir?

Teks latihan asli: pantun
Burung merpati hinggap di titi,
Terbang rendah menuju laman;
Rekod disemak sepenuh hati,
Tugas tersusun jadi pedoman.

A. Semua tugas boleh dilakukan tanpa panduan.

B. Rekod teliti membantu pelaksanaan tugas secara tersusun.

C. Hati seseorang sentiasa berada di laman.

D. Burung perlu diajar menulis rekod.

B16Q24 | Faham | 16.4

25. Pernyataan manakah menerangkan bentuk, bukan maksud?

Teks latihan asli: pantun
Burung merpati hinggap di titi,
Terbang rendah menuju laman;
Rekod disemak sepenuh hati,
Tugas tersusun jadi pedoman.

A. Semakan perlu dilakukan bersungguh-sungguh.

B. Pantun ini mempunyai satu rangkap.

C. Ketelitian digalakkan dalam tugas.

D. Rekod boleh dijadikan panduan.

B16Q25 | Faham | 16.4

26. Apakah maksud "sepenuh hati" dalam pantun?

Teks latihan asli: pantun
Burung merpati hinggap di titi,
Terbang rendah menuju laman;
Rekod disemak sepenuh hati,
Tugas tersusun jadi pedoman.

A. Dengan tergesa-gesa tanpa membaca.

B. Dengan hati yang berada dalam buku.

C. Dengan bersungguh-sungguh.

D. Dengan rasa terpaksa sahaja.

B16Q26 | Faham | 16.4

27. Ayat isi manakah sesuai bagi perenggan tentang rekod lengkap?

Konteks latihan asli:
Kelab Tani mencuba buku rekod digital di kebun sekolah. Sebelum ini, catatan disimpan dalam buku yang sering tertinggal di bilik kelab. Melalui rekod baharu, ahli bertugas boleh memasukkan pemerhatian selepas aktiviti. Walau bagaimanapun, guru mendapati beberapa catatan tidak lengkap. Beliau menyediakan ruang tarikh, tugas dan pemerhatian yang mesti diisi. Kelab masih menyimpan salinan bercetak untuk rujukan apabila peranti tidak dapat digunakan. Ahli menilai percubaan itu berdasarkan kelengkapan rekod, bukan semata-mata kerana alatnya baharu.

A. Rekod kebun perlu mengandungi maklumat yang lengkap.

B. Kebun itu berhampiran dewan yang tinggi.

C. Hari ini semua ahli memakai baju biru.

D. Saya meminjam sebuah buku cerita.

B16Q27 | Faham | 16.3

28. Apakah huraian sesuai bagi isi rekod lengkap?

Konteks latihan asli:
Kelab Tani mencuba buku rekod digital di kebun sekolah. Sebelum ini, catatan disimpan dalam buku yang sering tertinggal di bilik kelab. Melalui rekod baharu, ahli bertugas boleh memasukkan pemerhatian selepas aktiviti. Walau bagaimanapun, guru mendapati beberapa catatan tidak lengkap. Beliau menyediakan ruang tarikh, tugas dan pemerhatian yang mesti diisi. Kelab masih menyimpan salinan bercetak untuk rujukan apabila peranti tidak dapat digunakan. Ahli menilai percubaan itu berdasarkan kelengkapan rekod, bukan semata-mata kerana alatnya baharu.

A. Maklumat lengkap membantu ahli menyambung tugas tanpa meneka.

B. Kertas putih kelihatan lebih cerah daripada meja.

C. Bilik kelab mempunyai dua pintu.

D. Guru pernah melawat sebuah bandar.

B16Q28 | Faham | 16.3

29. Pilih contoh yang menyokong perenggan rekod lengkap.

Konteks latihan asli:
Kelab Tani mencuba buku rekod digital di kebun sekolah. Sebelum ini, catatan disimpan dalam buku yang sering tertinggal di bilik kelab. Melalui rekod baharu, ahli bertugas boleh memasukkan pemerhatian selepas aktiviti. Walau bagaimanapun, guru mendapati beberapa catatan tidak lengkap. Beliau menyediakan ruang tarikh, tugas dan pemerhatian yang mesti diisi. Kelab masih menyimpan salinan bercetak untuk rujukan apabila peranti tidak dapat digunakan. Ahli menilai percubaan itu berdasarkan kelengkapan rekod, bukan semata-mata kerana alatnya baharu.

A. Setiap catatan mempunyai tarikh, tugas dan pemerhatian.

B. Semua pokok mempunyai daun hijau.

C. Setiap murid memilih permainan kegemaran.

D. Dewan sekolah mempunyai pentas.

B16Q29 | Aplikasi | 16.3

30. Susunan perenggan manakah teratur?

Konteks latihan asli:
Kelab Tani mencuba buku rekod digital di kebun sekolah. Sebelum ini, catatan disimpan dalam buku yang sering tertinggal di bilik kelab. Melalui rekod baharu, ahli bertugas boleh memasukkan pemerhatian selepas aktiviti. Walau bagaimanapun, guru mendapati beberapa catatan tidak lengkap. Beliau menyediakan ruang tarikh, tugas dan pemerhatian yang mesti diisi. Kelab masih menyimpan salinan bercetak untuk rujukan apabila peranti tidak dapat digunakan. Ahli menilai percubaan itu berdasarkan kelengkapan rekod, bukan semata-mata kerana alatnya baharu.

A. Contoh tidak berkaitan → tajuk baharu → penutup.

B. Nama penulis → harga buku → warna pen.

C. Penutup → isi bercanggah → pembukaan.

D. Isi utama → huraian → contoh.

B16Q30 | Aplikasi | 16.3

31. Apakah ayat kesimpulan yang sesuai?

Konteks latihan asli:
Kelab Tani mencuba buku rekod digital di kebun sekolah. Sebelum ini, catatan disimpan dalam buku yang sering tertinggal di bilik kelab. Melalui rekod baharu, ahli bertugas boleh memasukkan pemerhatian selepas aktiviti. Walau bagaimanapun, guru mendapati beberapa catatan tidak lengkap. Beliau menyediakan ruang tarikh, tugas dan pemerhatian yang mesti diisi. Kelab masih menyimpan salinan bercetak untuk rujukan apabila peranti tidak dapat digunakan. Ahli menilai percubaan itu berdasarkan kelengkapan rekod, bukan semata-mata kerana alatnya baharu.

A. Selain itu, terdapat pertandingan sukan baharu.

B. Esok kami hendak membeli makanan untuk lawatan lain.

C. Kesimpulannya, rekod yang lengkap dan mudah dirujuk membantu pengurusan tugas.

D. Pertama sekali, saya akan memperkenalkan diri.

B16Q31 | Faham | 16.3

32. Apakah masalah perenggan yang mencampurkan rekod kebun dengan cerita percutian tanpa hubungan?

Konteks latihan asli:
Kelab Tani mencuba buku rekod digital di kebun sekolah. Sebelum ini, catatan disimpan dalam buku yang sering tertinggal di bilik kelab. Melalui rekod baharu, ahli bertugas boleh memasukkan pemerhatian selepas aktiviti. Walau bagaimanapun, guru mendapati beberapa catatan tidak lengkap. Beliau menyediakan ruang tarikh, tugas dan pemerhatian yang mesti diisi. Kelab masih menyimpan salinan bercetak untuk rujukan apabila peranti tidak dapat digunakan. Ahli menilai percubaan itu berdasarkan kelengkapan rekod, bukan semata-mata kerana alatnya baharu.

A. Bilangan huruf menjadi terlalu sedikit.

B. Perenggan itu pasti tiada kata nama.

C. Semua tanda baca perlu dibuang.

D. Kesatuan isi menjadi lemah.

B16Q32 | Faham | 16.3

33. Lengkapkan hubungan: "Peranti tidak dapat digunakan. ___, salinan bercetak menjadi rujukan."

Konteks latihan asli:
Kelab Tani mencuba buku rekod digital di kebun sekolah. Sebelum ini, catatan disimpan dalam buku yang sering tertinggal di bilik kelab. Melalui rekod baharu, ahli bertugas boleh memasukkan pemerhatian selepas aktiviti. Walau bagaimanapun, guru mendapati beberapa catatan tidak lengkap. Beliau menyediakan ruang tarikh, tugas dan pemerhatian yang mesti diisi. Kelab masih menyimpan salinan bercetak untuk rujukan apabila peranti tidak dapat digunakan. Ahli menilai percubaan itu berdasarkan kelengkapan rekod, bukan semata-mata kerana alatnya baharu.

A. Walaupun begitu sebelum

B. Pada suatu warna

C. Oleh itu

D. Dengan terhadap

B16Q33 | Aplikasi | 16.3

34. Pilih kesimpulan yang tidak membuat dakwaan melampau.

Konteks latihan asli:
Kelab Tani mencuba buku rekod digital di kebun sekolah. Sebelum ini, catatan disimpan dalam buku yang sering tertinggal di bilik kelab. Melalui rekod baharu, ahli bertugas boleh memasukkan pemerhatian selepas aktiviti. Walau bagaimanapun, guru mendapati beberapa catatan tidak lengkap. Beliau menyediakan ruang tarikh, tugas dan pemerhatian yang mesti diisi. Kelab masih menyimpan salinan bercetak untuk rujukan apabila peranti tidak dapat digunakan. Ahli menilai percubaan itu berdasarkan kelengkapan rekod, bukan semata-mata kerana alatnya baharu.

A. Semua alat digital sentiasa bebas daripada kesilapan.

B. Rekod digital berguna jika maklumat diisi dengan lengkap dan disemak.

C. Buku bercetak tidak mempunyai sebarang kegunaan.

D. Peranti baharu menjadikan semua ahli pakar serta-merta.

B16Q34 | Aplikasi | 16.3

35. Apakah maksud "pemerhatian" dalam rekod?

Konteks latihan asli:
Kelab Tani mencuba buku rekod digital di kebun sekolah. Sebelum ini, catatan disimpan dalam buku yang sering tertinggal di bilik kelab. Melalui rekod baharu, ahli bertugas boleh memasukkan pemerhatian selepas aktiviti. Walau bagaimanapun, guru mendapati beberapa catatan tidak lengkap. Beliau menyediakan ruang tarikh, tugas dan pemerhatian yang mesti diisi. Kelab masih menyimpan salinan bercetak untuk rujukan apabila peranti tidak dapat digunakan. Ahli menilai percubaan itu berdasarkan kelengkapan rekod, bukan semata-mata kerana alatnya baharu.

A. Perkara yang dilihat atau diperhatikan semasa tugas.

B. Semua cerita yang didengar tanpa semakan.

C. Harga peranti yang dibeli oleh keluarga.

D. Nama pakaian setiap ahli.

B16Q35 | Asas | 16.2

36. Apakah maksud "salinan"?

Konteks latihan asli:
Kelab Tani mencuba buku rekod digital di kebun sekolah. Sebelum ini, catatan disimpan dalam buku yang sering tertinggal di bilik kelab. Melalui rekod baharu, ahli bertugas boleh memasukkan pemerhatian selepas aktiviti. Walau bagaimanapun, guru mendapati beberapa catatan tidak lengkap. Beliau menyediakan ruang tarikh, tugas dan pemerhatian yang mesti diisi. Kelab masih menyimpan salinan bercetak untuk rujukan apabila peranti tidak dapat digunakan. Ahli menilai percubaan itu berdasarkan kelengkapan rekod, bukan semata-mata kerana alatnya baharu.

A. Nama orang yang menyalin.

B. Alat yang mesti bersambung ke Internet.

C. Bahan yang langsung tiada isi.

D. Naskhah lain daripada bahan asal.

B16Q36 | Asas | 16.2

37. Kata manakah paling hampir dengan "lengkap"?

Konteks latihan asli:
Kelab Tani mencuba buku rekod digital di kebun sekolah. Sebelum ini, catatan disimpan dalam buku yang sering tertinggal di bilik kelab. Melalui rekod baharu, ahli bertugas boleh memasukkan pemerhatian selepas aktiviti. Walau bagaimanapun, guru mendapati beberapa catatan tidak lengkap. Beliau menyediakan ruang tarikh, tugas dan pemerhatian yang mesti diisi. Kelab masih menyimpan salinan bercetak untuk rujukan apabila peranti tidak dapat digunakan. Ahli menilai percubaan itu berdasarkan kelengkapan rekod, bukan semata-mata kerana alatnya baharu.

A. Berwarna lebih terang.

B. Mahal daripada yang lain.

C. Baharu tanpa digunakan.

D. Sempurna dengan bahagian yang diperlukan.

B16Q37 | Asas | 16.2

38. Dalam petikan, "peranti" merujuk kepada apa?

Konteks latihan asli:
Kelab Tani mencuba buku rekod digital di kebun sekolah. Sebelum ini, catatan disimpan dalam buku yang sering tertinggal di bilik kelab. Melalui rekod baharu, ahli bertugas boleh memasukkan pemerhatian selepas aktiviti. Walau bagaimanapun, guru mendapati beberapa catatan tidak lengkap. Beliau menyediakan ruang tarikh, tugas dan pemerhatian yang mesti diisi. Kelab masih menyimpan salinan bercetak untuk rujukan apabila peranti tidak dapat digunakan. Ahli menilai percubaan itu berdasarkan kelengkapan rekod, bukan semata-mata kerana alatnya baharu.

A. Orang yang menyemak rekod.

B. Tumbuhan yang ditanam dalam pasu.

C. Alat yang digunakan untuk mengakses rekod digital.

D. Borang yang dicetak pada kertas.

B16Q38 | Asas | 16.2

39. Apakah maksud "semata-mata" dalam ayat akhir?

Konteks latihan asli:
Kelab Tani mencuba buku rekod digital di kebun sekolah. Sebelum ini, catatan disimpan dalam buku yang sering tertinggal di bilik kelab. Melalui rekod baharu, ahli bertugas boleh memasukkan pemerhatian selepas aktiviti. Walau bagaimanapun, guru mendapati beberapa catatan tidak lengkap. Beliau menyediakan ruang tarikh, tugas dan pemerhatian yang mesti diisi. Kelab masih menyimpan salinan bercetak untuk rujukan apabila peranti tidak dapat digunakan. Ahli menilai percubaan itu berdasarkan kelengkapan rekod, bukan semata-mata kerana alatnya baharu.

A. Tanpa mengetahui perkara tersebut langsung.

B. Hanya kerana perkara itu sahaja.

C. Bersama semua faktor lain secara seimbang.

D. Selepas tempoh yang sangat lama.

B16Q39 | Asas | 16.2

40. Ayat manakah menggunakan “rujukan” dengan tepat?

Konteks latihan asli:
Kelab Tani mencuba buku rekod digital di kebun sekolah. Sebelum ini, catatan disimpan dalam buku yang sering tertinggal di bilik kelab. Melalui rekod baharu, ahli bertugas boleh memasukkan pemerhatian selepas aktiviti. Walau bagaimanapun, guru mendapati beberapa catatan tidak lengkap. Beliau menyediakan ruang tarikh, tugas dan pemerhatian yang mesti diisi. Kelab masih menyimpan salinan bercetak untuk rujukan apabila peranti tidak dapat digunakan. Ahli menilai percubaan itu berdasarkan kelengkapan rekod, bukan semata-mata kerana alatnya baharu.

A. Mereka merujukan tanpa bahan maklumat apa-apa.

B. Ahli rujukan ke kebun dengan cepat.

C. Rekod itu sangat rujukan dan biru.

D. Salinan bercetak disimpan sebagai rujukan ahli.

B16Q40 | Asas | 16.2

Jawapan dan penerangan

01 C	**02 B**	**03 C**	**04 D**	**05 B**	**06 B**	**07 C**	**08 D**
09 B	**10 B**	**11 A**	**12 D**	**13 A**	**14 A**	**15 B**	**16 D**
17 A	**18 A**	**19 D**	**20 C**	**21 C**	**22 C**	**23 A**	**24 B**
25 B	**26 C**	**27 A**	**28 A**	**29 A**	**30 D**	**31 C**	**32 D**
33 C	**34 B**	**35 A**	**36 D**	**37 D**	**38 C**	**39 B**	**40 D**

01. C | Penggunaan buku rekod digital.

Perubahan utama ialah percubaan rekod digital.

Skop unit buku teks KPM hlm. 91 | Rujukan 2.3.1

02. B | Buku sering tertinggal di bilik kelab.

Petikan menyatakan buku lama sering tertinggal di bilik kelab.

Skop unit buku teks KPM hlm. 91 | Rujukan 2.3.1

03. C | Selepas aktiviti.

Rekod baharu digunakan selepas ahli menjalankan aktiviti.

Skop unit buku teks KPM hlm. 91 | Rujukan 2.3.1

04. D | Beberapa catatan tidak lengkap.

Kelemahan khusus ialah catatan tidak lengkap.

Skop unit buku teks KPM hlm. 91 | Rujukan 2.3.1

05. B | Tarikh, tugas dan pemerhatian.

Ketiga-tiga ruang itu disebut secara jelas dalam petikan.

Skop unit buku teks KPM hlm. 91 | Rujukan 2.3.1

06. B | Sebagai rujukan apabila peranti tidak dapat digunakan.

Salinan bercetak menjadi pilihan rujukan apabila peranti tidak tersedia.

Skop unit buku teks KPM hlm. 91 | Rujukan 2.3.1

07. C | Kelengkapan rekod.

Ahli menilai kelengkapan maklumat, bukan kebaharuan alat sahaja.

Skop unit buku teks KPM hlm. 91 | Rujukan 2.3.1

08. D | Alat baharu masih memerlukan cara penggunaan yang teliti.

Masalah catatan tidak lengkap menunjukkan perlunya prosedur dan semakan.

Skop unit buku teks KPM hlm. 91 | Rujukan 2.3.1

09. B | buku

Buku ialah benda utama yang dinamakan; unsur lain menerangkannya.

Skop unit buku teks KPM hlm. 91 | Rujukan 5.4.1

10. B | ketua kumpulan

Ketua ialah kata nama inti dalam frasa ketua kumpulan.

Skop unit buku teks KPM hlm. 91 | Rujukan 5.4.1

11. A | sekolah

Sekolah menerangkan jenis atau hubungan kebun yang dimaksudkan.

Skop unit buku teks KPM hlm. 91 | Rujukan 5.4.1

12. D | Ketua kelab

Subjek ayat memerlukan frasa nama yang merujuk pelaku.

Skop unit buku teks KPM hlm. 91 | Rujukan 5.4.1

13. A | buku Hana

Susunan buku Hana menunjukkan benda diikuti pemilik.

Skop unit buku teks KPM hlm. 91 | Rujukan 5.4.1

14. A | Salinan bercetak itu

Seluruh rangkai kata salinan bercetak itu menamakan subjek.

Skop unit buku teks KPM hlm. 91 | Rujukan 5.4.1

15. B | ahli

Ahli ialah orang yang dinamakan; dua orang dan baharu memberikan maklumat tambahan.

Skop unit buku teks KPM hlm. 91 | Rujukan 5.4.1

16. D | bilik kelab

Bilik kelab menamakan suatu tempat.

Skop unit buku teks KPM hlm. 91 | Rujukan 5.4.1

17. A | Rekod tugas itu disemak setiap minggu.

Rekod tugas digunakan sebagai frasa nama subjek dalam ayat gramatis.

Skop unit buku teks KPM hlm. 91 | Rujukan 5.4.1

18. A | Yang pertama frasa nama; yang kedua frasa kerja.

Catatan menamakan sesuatu, manakala mencatat menyatakan perbuatan.

Skop unit buku teks KPM hlm. 91 | Rujukan 5.4.1

19. D | Kelab Tani

Kelab Tani menerangkan pemilik buku rekod.

Skop unit buku teks KPM hlm. 91 | Rujukan 5.4.1

20. C | Hana ketua kumpulan.

Dalam ayat ini, Hana ialah subjek dan ketua kumpulan ialah predikat frasa nama.

Skop unit buku teks KPM hlm. 91 | Rujukan 5.4.1

21. C | Empat.

Pantun terdiri daripada empat baris.

Skop unit buku teks KPM hlm. 91 | Rujukan 4.1.2

22. C | a-b-a-b.

Titi berima dengan hati; laman berima dengan pedoman.

Skop unit buku teks KPM hlm. 91 | Rujukan 4.1.2

23. A | Dua baris pertama.

Dalam pantun empat kerat ini, dua baris awal ialah pembayang.

Skop unit buku teks KPM hlm. 91 | Rujukan 4.1.2

24. B | Rekod teliti membantu pelaksanaan tugas secara tersusun.

Baris maksud menghubungkan semakan rekod dengan tugas yang teratur.

Skop unit buku teks KPM hlm. 91 | Rujukan 4.1.2

25. B | Pantun ini mempunyai satu rangkap.

Bilangan rangkap ialah ciri bentuk puisi.

Skop unit buku teks KPM hlm. 91 | Rujukan 4.1.2

26. C | Dengan bersungguh-sungguh.

Ungkapan itu menyatakan kesungguhan menjalankan semakan.

Skop unit buku teks KPM hlm. 91 | Rujukan 4.1.2

27. A | Rekod kebun perlu mengandungi maklumat yang lengkap.

Ayat ini menyatakan idea utama yang akan dihuraikan.

Skop unit buku teks KPM hlm. 91 | Rujukan 3.4.3

28. A | Maklumat lengkap membantu ahli menyambung tugas tanpa meneka.

Huraian menjelaskan sebab kelengkapan rekod penting dalam konteks.

Skop unit buku teks KPM hlm. 91 | Rujukan 3.4.3

29. A | Setiap catatan mempunyai tarikh, tugas dan pemerhatian.

Contoh memberikan butiran khusus yang disebut dalam petikan.

Skop unit buku teks KPM hlm. 91 | Rujukan 3.4.3

30. D | Isi utama → huraian → contoh.

Susunan ini mengembangkan satu idea secara jelas.

Skop unit buku teks KPM hlm. 91 | Rujukan 3.4.3

31. C | Kesimpulannya, rekod yang lengkap dan mudah dirujuk membantu pengurusan tugas.

Kesimpulan merumuskan mesej tanpa menambah isi besar baharu.

Skop unit buku teks KPM hlm. 91 | Rujukan 3.4.3

32. D | Kesatuan isi menjadi lemah.

Setiap perenggan sepatutnya mengembangkan idea yang saling berkaitan.

Skop unit buku teks KPM hlm. 91 | Rujukan 3.4.3

33. C | Oleh itu

Oleh itu menunjukkan akibat atau tindakan berdasarkan keadaan sebelumnya.

Skop unit buku teks KPM hlm. 91 | Rujukan 3.4.3

34. B | Rekod digital berguna jika maklumat diisi dengan lengkap dan disemak.

Kesimpulan bersyarat ini sepadan dengan bukti petikan.

Skop unit buku teks KPM hlm. 91 | Rujukan 3.4.3

35. A | Perkara yang dilihat atau diperhatikan semasa tugas.

Pemerhatian merekodkan perkara yang diperhatikan dalam kegiatan.

Skop unit buku teks KPM hlm. 91 | Rujukan 2.4.1

36. D | Naskhah lain daripada bahan asal.

Salinan merujuk naskhah atau reproduksi bahan.

Skop unit buku teks KPM hlm. 91 | Rujukan 2.4.1

37. D | Sempurna dengan bahagian yang diperlukan.

Lengkap merujuk kecukupan bahagian atau maklumat yang diperlukan.

Skop unit buku teks KPM hlm. 91 | Rujukan 2.4.1

38. C | Alat yang digunakan untuk mengakses rekod digital.

Konteks rekod digital menunjukkan peranti ialah alat untuk mengaksesnya.

Skop unit buku teks KPM hlm. 91 | Rujukan 2.4.1

39. B | Hanya kerana perkara itu sahaja.

Semata-mata mengehadkan sebab kepada satu perkara.

Skop unit buku teks KPM hlm. 91 | Rujukan 2.4.1

40. D | Salinan bercetak disimpan sebagai rujukan ahli.

Rujukan ialah bahan untuk mendapatkan atau menyemak maklumat.

Skop unit buku teks KPM hlm. 91 | Rujukan 2.4.1

Aktiviti mendengar dan bertutur

Latihan lisan ini di luar kiraan 55 soalan setiap unit. Laksanakan dengan ahli keluarga atau guru.

A. Dengar dan fahami

Minta orang dewasa membaca skrip dua kali. Dengar tanpa melihat skrip pada percubaan pertama. Jawab soalan, kemudian buka skrip untuk menyemak.

SP 1.3.1

1. Apakah dua kekurangan catatan yang disebut?

2. Mengapakah salinan bercetak dicadangkan?

3. Apakah ukuran kejayaan yang ditekankan?

Semak proses mendengar

☐ Mendengar tanpa melihat skrip dahulu.

☐ Menangkap kata atau maklumat yang diminta.

☐ Menyemak respons dengan pembaca dan mencuba semula.

Skrip untuk pembaca

Murid mendengar dahulu tanpa melihat halaman ini. Pembaca boleh membacakan skrip dua kali.

Kelab Tani sedang menilai percubaan rekod digital. Hana menerangkan bahawa ahli boleh memasukkan catatan sebaik sahaja tugas kebun selesai. Namun, dia tidak terus menganggap sistem itu sempurna. Dalam pemeriksaan minggu lalu, tiga catatan tidak mempunyai tarikh dan dua catatan tidak menyatakan pemerhatian. Tanpa maklumat tersebut, ahli lain sukar memahami kerja yang sudah dibuat. Hana mencadangkan ruang tarikh, tugas dan pemerhatian dijadikan panduan wajib. Dia juga menyokong salinan bercetak untuk digunakan apabila peranti tidak tersedia. Seorang rakan bertanya sama ada buku lama harus dibuang. Hana menjawab bahawa buku itu masih berguna sebagai rujukan dan tidak perlu dibuang. Pada akhir penjelasan, dia menegaskan bahawa kejayaan percubaan perlu diukur melalui kelengkapan maklumat. Guru meminta ahli menyemak alasan Hana dan mencadangkan pembaikan berdasarkan bukti yang didengar, bukan berdasarkan minat terhadap alat baharu semata-mata.

Respons contoh

1. Tiga catatan tiada tarikh dan dua catatan tiada pemerhatian.

2. Untuk rujukan apabila peranti tidak tersedia.

3. Kelengkapan maklumat dalam rekod.

B. Giliran anda bertutur

Jelaskan secara lisan manfaat dan satu batasan rekod digital dalam petikan, kemudian cadangkan pembaikan berdasarkan bukti. Selepas memberikan penjelasan, lafazkan pantun berikut dengan sebutan dan nada yang sesuai: Teks latihan asli: pantun
Burung merpati hinggap di titi,
Terbang rendah menuju laman;
Rekod disemak sepenuh hati,
Tugas tersusun jadi pedoman.

SP 1.8.1, 2.1.2

1. Kenal pasti tujuan dan isi penting.

2. Sampaikan respons atau ucapan kepada rakan dengan jelas.

3. Lafazkan pantun kepada rakan, kemudian minta maklum balas tentang sebutan, jeda dan nada.

Contoh selepas mencuba

Pada pendapat saya, rekod digital memudahkan ahli mencatat kerja selepas aktiviti kebun. Walau bagaimanapun, alat baharu itu tidak menjamin maklumat lengkap. Petikan menunjukkan bahawa beberapa catatan tidak lengkap. Kekurangan ini menyukarkan rujukan ahli lain. Oleh itu, saya mencadangkan ruang tarikh, tugas dan pemerhatian disediakan dengan jelas. Ketua kumpulan juga boleh menyemak catatan sebelum tugas dianggap selesai. Salinan bercetak wajar dikekalkan apabila peranti tidak tersedia. Kesimpulannya, percubaan itu boleh diteruskan jika kelengkapan dan kejelasan maklumat diberi perhatian, bukannya penggunaan alat baharu semata-mata.

Semak penyampaian

☐ Isi menepati tujuan tugasan.

☐ Sebutan jelas dan ayat teratur.

☐ Nada serta jeda sesuai.

□ Memberikan respons atau persembahan sebenar kepada pendengar.

Sumber dan skop

DSKP KSSM Bahasa Melayu Tingkatan 1, KPM/BPK, Mei 2016, ISBN 978-967-420-129-6. Unit dan tema: buku teks Bahasa Melayu Tingkatan 1, KPM/DBP, 2016, ISBN 978-983-49-1118-8. Halaman ialah rujukan skop unit; petikan latihan ialah teks asli, bukan petikan halaman tersebut.

DSKP rasmi BPK KPM | Buku teks KPM, salinan rujukan

Kandungan latihan asli berbantu AI untuk murid sesi 2026. Bukan edisi buku teks baharu 2026, soalan rasmi, ramalan atau pengesahan KPM. Markah dan panjang jawapan ialah panduan latihan, bukan format peperiksaan. Semakan guru bebas belum dibuat. Teruskan pembacaan antologi dan novel sekolah. © 2026 LauPeh, setakat hak yang boleh dilindungi.